

Finnmarkseiendommen
Kirkegata 20
9800 VADSØ

post@fefo.no

Deres ref:

Saks nr.:2020/A72

Dato: Deatnu/Tana: 06.11.2020
Saksbehandler: Hans-Erik Varsi
Tlf: 924 00 935

Uttalelse til FeFo`s høring om Finnmarkskommisjonens rapport for felt 4 Karasjok

Med hjemmel i Finnmarksloven¹ ble Finnmarkskommisjonen oppnevnt. Kommisjonen fikk i oppdrag med grunnlag av gjeldende nasjonal rett utrede bruks- og eierrettigheter i konkrete områder av grunnen som Finnmarkseiendommen overtok etter § 49.

Finnmarkskommisjonen kunngjorde 25. januar 2011 Karasjok som utredningsfelt 4. Første delrapport ble offentliggjort 11. desember 2019.

Finnmarkskommisjonen har ikke utredet om Tanavassdraget, da rettsforholdene i Tanavassdraget er avklart, og er utenfor Finnmarkskommisjonens utredningsområde.

Da Finnmarkseiendommen (FeFo) ser ut til å trekke i tvil lokale opparbeide rettigheter i Karasjok (og i deler av Tanavassdragets nedslagsfelt) over tid, vil Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) komme med høringsuttalelse til saken. TF er overasket over den linjen som FeFo ser ut til å velge her, da det i Finnmarksloven er slått klart fast at kartlegging og anerkjennelse av eksisterende rettigheter skal utføres.

FeFo-diektørens uttalelser, om at staten har eid grunn og ressurser i Karasjok flere hundre år tilbake i tid, oppfattes som et angrep mot befolkningens rett til felles eiendom. Det er mulig å se for seg at det også vil kunne komme angrep på retten til laksefisket, som også er befolkningas felles eiendom. Denne retten ble slått fast i jordinndelingsresolusjonen i 1775. Svekkelse av Karasjok befolkningas rett til eiendom vil i så måte kunne svekke resolusjonen i sin tid ga lokalbefolkningen i Tanavassdraget lakseretten – slik FeFo synes å legge opp til – kan det i en gitt situasjon også kunne legge grunnlaget for krefter som ønsker å svekke laksefiskerettighetene.

Finnmarkskommisjonen konkluderte med at folket i Karasjok er de rettmessige eierne. En viktig bakgrunn for denne konklusjonen er å finne i rettstilstanden frem til 1751, da Karasjok var underlagt det svenske rettsregimet som langt på vei anerkjente innbyggernes bruks- og

---

¹ LOV-2005-06-18-7-85 Lov om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark (Finnmarksloven §§29-35)

eiendomsrett. Finnmarkskommisjonens konklusjon synes også å være i tråd med de vurderingene samerettsutvalget i sin tid gjorde.

Det må også tillegges meget stor vekt på at Justisdepartementet i forarbeidene til finnmarksloven med henvisning til ILO-konvensjon nr. 169 artikkel 14 nr. i² uttaler at «hele eller deler av indre Finnmark» er områder som «samene har krav på “eiendoms- og besittelsesrett” til.

TF vil oppfordre FeFo-direktøren om å trekke tilbake intensjonen om å bringe Finnmarkskommisjons rapport for felt 4 Karasjok for retten. Dette er ikke veien å gå i denne saken, og heller ikke en måte å bruke fellesskapets midler på. Finnmarkseiendommen er etablert i 2006, som ny forvalter i Finnmark etter hjemmel av en særlov i 2005. I lovens kapittel 5 er det gitt hjemmel for at kartlegging og anerkjennelse av eksisterende rettigheter skal utføres. Etter at Finnmarkskommisjonen har levert rapport etter hjemmel til oppdraget, bør heller FeFo gå i dialog med Karasjok kommune for å drøfte hvordan fremtidig forvaltning kan organiseres til beste for Karasjoks befolkning og Finnmarkseiendommens interesser.

I den forbindelse viser vi til Finnmarkslovenes § 35, hvor Finnmarkskommisjonen kan være mekler i saker hvor det evt. er ulike syn på Finnmarkseiendommens konklusjoner. Det er også en arbeidsmåte som styrker Finnmarkseiendommens anseelse, og er i tråd med eldre samisk samfunnspraksis hvor man diskuterte seg frem til en felles løsning.

Etter en samlet vurdering av de historisk opparbeide rettighetene til lokalbefolkningen, er Finnmarkskommisjonens konklusjoner godt underbygd. TF anmoder styret i Finnmarkseiendommen om å akseptere kommisjonens konklusjon.

TF støtter Finnmarkskommisjons konklusjoner fullt ut, om at det er folket i Karasjok kommune som er de rettmessige eierne av felt 4 Karasjok.

Med vennlig hilsen

Benn Larsen/s.
Nestleder i TF

Hans-Erik Varsi/s.
Direktør

---

² Ot.prp nr. 53 (2002-2003) s. 88